

MSÜ DİN PROVASI -1

Namaz, bireyin iç dünyasında manevi bir disiplin oluşturmasının yanı sıra, onun Allah'a olan bağlılığını fiziksel ve zihinsel olarak ifade etmesine olanak tanır. Namazın hareketleri ve ayetleri, kulun teslimiyetini ve saygısını yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Aynı zamanda, düzenli bir şekilde kılınması bireyin iradesini güçlendirir ve içsel bir denge kurmasına katkıda bulunur. Ancak, namaz esasen bireyin içsel gelişimini hedefleyen bir ibadet olup, toplumsal düzeni sağlama gibi bir misyonu yoktur.

1- Bu parçada, namazın bireye kazandırdığı aşağıdaki özelliklerden hangisi doğrudan vurgulanmamıştır?

- A) Ruhsal dinginlik ve içsel huzur sağlaması
- B) Bireyin iradesini güçlendirmesi
- C) Beden ve zihin koordinasyonunu geliştirmesi
- D) Allah'a olan bağlılığı fiziksel olarak ifade etme imkânı sunması
- E) Toplumsal düzeni sağlama gibi bir amacının olmaması

8. yüzyıldan itibaren İslam hâkimiyetine giren bu bölge, İslam medeniyetinin altın çağlarından birine ev sahipliği yapmıştır. Bilim, sanat ve mimari alanlarında kaydedilen ilerlemeler, burayı dönemin en parlak kültür ve medeniyet merkezlerinden biri haline getirmiştir. Bölgede inşa edilen Kurtuba Camii gibi yapılar, İslam sanatının estetik ve teknik açıdan zirveye ulaştığı eserler olarak kabul edilmiştir. Aynı zamanda, burada yetişen İbn Rüşd ve Zerkali gibi bilginler, astronomi, tıp, felsefe ve matematik gibi bilim dallarına büyük katkılar sağlamışlardır. Bu bilginlerin çalışmaları, Avrupa'ya aktarılarak Rönesans'ın temelini oluşturacak fikirlerin doğmasına zemin hazırlamıştır.

2- Bu parçada bahsedilen İslam medeniyeti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hicaz
- B) Horasan
- C) Endülüs
- D) Maveraünnehir
- E) Kafkasya

İslam'ın ilk tebliğ yıllarında, genç yaşta Müslüman olan sahabe, evini Müslümanların toplanıp eğitim aldığı bir merkez haline getirmiştir. Bu sahabe, cesareti ve özverisiyle, İslam'ın gizlice yayılmasında büyük bir rol oynamış ve müminlerin birlikteliğini sağlamıştır. Ayrıca, cahiliye döneminde bile adaletin tesis edilmesi amacıyla kurulmuş bir toplulukta görev almış ve mazlumların haklarını savunmayı ilke edinmiştir. Onun bu fedakârlıkları, İslam'ın erken dönemindeki dayanışma ve kardeşlik ruhunun bir örneği olarak tarihe geçmiştir.

3- Bu parçada bahsedilen sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdullah bin Mesud
- B) Erkam bin Ebi'l-Erkam
- C) Mus'ab bin Umeyr
- D) Bilal-i Habeşi
- E) Ammar bin Yasir

Tevekkül, tarih boyunca farklı âlimler tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Elmalılı Hamdi Yazır, tevekkülü, "insanın üzerine düşeni yapmadan Allah'tan yardım beklemesi değil; gerekli çabayı gösterdikten sonra Allah'a güvenmesi" olarak ifade eder. İmam Gazali ise tevekkülü, "kalbin Allah'a tam anlamıyla bağlanması, ancak bu bağlılığın öncesinde insanın kendi gücüyle yapabileceği her şeyi yapması" olarak tanımlar. Bu görüşlere göre tevekkül, insanın hem çabasını hem de Rabb'ine olan güvenini harmanlayan bir tutumdur. Ancak çabasız bir tevekkül anlayışı, hem bireysel sorumluluğu zayıflatır hem de Allah'a olan güvenin yanlış bir yorumu olarak değerlendirilir. Tevekkül, hem maddi hem manevi sorumlulukların yerine getirilmesini gerektiren bir dengeyi temsil eder.

4- Bu parçada tevekkülle ilgili aşağıdaki yaklaşımlardan hangisinin eleştirildiği söylenebilir?

- A) Tevekkülün, kişinin kendi çabasını ihmal etmesine neden olacağına inanmak
- B) Allah'a güveni, insanın sorumluluklarından bağımsız bir şekilde değerlendirmek
- C) Tevekkülün, sonuç odaklı bir yaklaşım olduğuna inanmak
- D) İnsanların tevekkülü, çabayla desteklenmesi gereken bir tutum olarak görmesi
- E) İnsanların tevekkülü bireysel çaba ile birleştirme çabasını küçümsemek

Esmâ-i Hüsnâ, Allah'ın güzel isimlerini ifade eden ve İslam düşüncesinde önemli bir yer tutan bir kavramdır. İmam Gazali, bu isimlerin yalnızca okunması ve ezberlenmesinin yeterli olmadığını, Müslümanların bu isimlerin anlamını kavrayarak hayatlarına yansıtılmaları gerektiğini belirtir. Ona göre, bu isimler Allah'ın hem kendisini tanıttığı hem de insanlara ahlaki bir rehber sunduğu mesajlardır. Bu yüzden Esmâ-i Hüsnâ, insanın sadece bireysel ibadetleri için değil, toplumsal hayattaki tutum ve davranışları için de bir yol gösterici olmalıdır. Gazali, bu isimlerde yer alan ilahi ahlakın, bireyin düşünce ve yaşam biçimini şekillendirmesi gerektiğini vurgular. Böylece, Esmâ-i Hüsnâ bir bilgi kaynağı olmanın ötesine geçerek bireyi, daha yüksek bir manevi anlayışa ve ahlaki bir yaşama yönlendirir.

5- Bu parçada Gazali'nin görüşlerine göre Esmâ-i Hüsnâ'nın işlevleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İsimlerin anlamlarını kavrayarak kişinin bireysel ahlakını geliştirmesine katkı sağladığı
- B) Allah'ın bu isimler aracılığıyla insanlara hem kendisini tanıttığı hem de davranış rehberi sunduğu
- C) Toplumda ahlaki değerlerin yayılmasında etkili bir rol oynadığı
- D) İsimlerin ezberlenmesinin, dini bilgi edinmenin temel şartlarından biri olduğu
- E) Bireyin hem düşüncelerini hem de yaşam biçimini şekillendiren bir rehber olduğu

MSÜ DİN PROVASI -2

Kur'an-ı Kerim, imanın yalnızca sözle ifade edilmesinin yeterli olmadığını ve kalbin bu inanca tam anlamıyla bağlı olması gerektiğini vurgular. Hucurat Suresi'nde geçen şu ayet, bu duruma örnek olarak gösterilir: "Bedeviler, 'İman ettik.' dediler. De ki: Siz iman etmediniz; fakat 'Boyun eğdik.' deyin. Çünkü iman henüz kalplerinize yerleşmedi." (Hucurat, 49:14). Bu ayette, imanın şekilsel bir kabulden ibaret olmadığı, kişinin kalbinde kökleşerek hayatına yön vermesi gerektiği açıkça ifade edilmektedir. İman, yalnızca bir söz ya da itaatten öte, insanın davranışlarına yansıyan bir içsel bağlılık ve teslimiyettir.

1- Bu parçada geçen ayette iman ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) İmanın, bireyin ahlaki yaşamından bağımsız olmadığı
- B) İmanın, yalnızca dini ritüellerle sınırlandırılabilmesi
- C) İmanın, davranışlardan çok kişinin düşüncelerine bağlı olduğu
- D) Sözle ifade edilen her inancın, gerçek iman sayıldığı
- E) İmanın, kişinin kalbine yerleşmeden tam anlamıyla gerçekleşmeyeceği

Farz, İslam hukukunda yapılması kesin olarak emredilen dini hükümleri ifade ederken, vacip, Hanefi mezhebinde farz kadar kesin olmayan ancak bağlayıcı olan hükümleri tanımlar. Vacip hükümler, sünnetten daha kuvvetli olmakla birlikte, farz gibi inkâr edenin dinden çıkmasını gerektirmez

2- Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi vacip hükümler arasında yer almaz?

- A) Bayram namazı kılmak
- B) Kurban kesmek
- C) Vitr namazı kılmak
- D) Fıtır sadakası vermek
- E) Cuma namazı kılmak

Salih, değerler üzerine hazırlayacağı ödevi için toplumdaki bireylerin davranışlarını gözlemlemeye karar verir. Bunun için mahallesindeki cami bahçesine giderek insanların bir araya gelişlerini, birbirleriyle ilişkilerini ve ibadet vakitlerindeki tutumlarını inceler. Gözlemleri sırasında şunları fark eder: İnsanlar cami bahçesine girdiklerinde samimi bir şekilde selamlaşır, birbirlerinin hâlini hatırını sorar ve yaşlılara karşı son derece saygılı davranışlar sergiler. Yaşlı bir kişinin geldiğinde gençlerin ona yer verdiklerini ve ihtiyaçlarına özen gösterdiklerini gözlemler. Ezan okunduğunda ise herkesin disiplinli bir şekilde camiye yönelerek ortak bir düzen içerisinde hareket ettiğini fark eder. Salih, bu davranışların sadece bir dini ritüel olmadığını, aynı zamanda toplumsal değerlerin bireyler arasındaki bağları nasıl güçlendirdiğini gösteren bir örnek olduğunu düşünür.

3- Salih'in gözlemleri dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dini ritüeller, toplumda bireylerin sosyal davranışlarını düzenlemede etkili bir araçtır.
- B) İnsanların selamlaşma ve nezaket davranışları, dini öğretilerden bağımsız olarak gelişmiştir.
- C) Toplumdaki bireyler, genellikle sosyal sorumluluklarını dini ritüellerin dışında yerine getirir.
- D) Dini ve toplumsal değerlerin iç içe geçmesi, bireyler arası ilişkilerde ahlaki bir düzen sağlar.
- E) Geleneksel ibadet mekanları, bireylerin yalnızca manevi değil, maddi ihtiyaçlarını da karşılar.

“Göklere ve yere bakmazlar mı? Allah, onları bir düzen içinde yarattı. Gündüz ve gecenin ardı ardına gelişinde, insanların faydasına sunulan nimetlerde, denizlerde yüzen gemilerde ve ölü toprağa hayat veren yağmurda düşünenler için ibretler vardır.” (Bakara, 2:164)

“Gökleri ve yeri yaratıp yağmurlarla yeryüzünü canlandıran O'dur. Dağları, ırmakları ve meyveleri bir düzen içinde var eden O'dur. Gece ile gündüzü hikmetle yaratarak insana hizmetkâr kılan da O'dur. Şüphesiz düşünen insanlar için bunda büyük ibretler vardır.” (Rad, 13:3)

4- Bu ayetlerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanlar, çevrelerindeki olayları inceleyerek Allah'ın kudretine ulaşabilir.
- B) Yaratılışın incelenmesi, akıl ve tefekkür yoluyla imanî bir derinlik kazandırır.
- C) Tabiattaki düzen ve işleyiş, insanların ahlaki sorumluluklarını belirler.
- D) Allah, yarattığı düzeni insanlar için kolaylaştırmış ve faydalı kılmıştır.
- E) Gece ve gündüz gibi tabiat olayları, insanlar için ibret vesilesidir.

İslam'ın ilk sancaktarlarından biri olan bir sahabe, genç yaşına rağmen bilgisi, ahlakı ve davasına olan bağlılığı ile dikkat çekmiştir. O, İslam'ı tebliğ etmek amacıyla hicretten önce Medine'ye gönderilen ilk öğretmen olarak büyük bir görev üstlenmiştir. Medine'de Ensar ile Muhacirler arasında bir bağ kurarak İslam'ın yayılmasında önemli bir liderlik yapmıştır. Onun hikmeti ve güzel ahlakı, Medine halkının İslam'a yönelmesine vesile olmuş; bu çabaları sonucunda Akabe Biatları'na katılan Müslümanların sayısı artmıştır. Uhud Savaşı'nda, İslam sancağını taşıyarak büyük bir cesaret göstermiş ve savaş esnasında şehit düşmüştür. Onun şehadeti, İslam davasına olan bağlılığının ve fedakârlığının en büyük nişanesi olarak anılmaktadır.

5- Bu parçada bahsedilen sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeyd bin Sabit
- B) Mus'ab bin Umeyr
- C) Abdullah bin Ömer
- D) Talha bin Ubeydullah
- E) Sa'd bin Muaz

MSÜ DİN PROVASI -3

Kur'an-ı Kerim'de iman ve amel arasında güçlü bir bağ kurulmuş ve gerçek iman ancak amelle anlam kazandığı vurgulanmıştır. İman, kalpte yer etmiş bir inanç olarak kalmamalı; kişinin davranışlarına, ibadetlerine ve toplumdaki sorumluluklarına yansımalıdır. Birçok ayette, iman edenlerin sadece sözle değil, aynı zamanda salih amellerle imanlarını ortaya koymaları gerektiği belirtilmiştir. İman ve amel arasındaki bu ilişki, Allah'ın rızasını kazanmanın ve bireyin ahlaki bir insan olmasının temelini oluşturur.

1- Bu parçaya göre aşağıdaki ayetlerden hangisi iman ve amel ilişkisinin önemini en iyi şekilde ifade eder?

- A) "Allah'a ve Peygamberine inandık diyenler, ardından asla şüpheye düşmeyen ve mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda mücadele edenlerdir. İşte onlar, doğru kimselerin ta kendileridir." (Hucurat, 49:15)
- B) "Eğer onlar böyle sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse, gerçekten doğru yolu bulmuş olurlar..." (Bakara, 2:137)
- C) "Kim zerre kadar bir iyilik işlerse, onu görür. Kim de zerre kadar bir kötülük işlerse, onu görür." (Zilzal, 99:7-8)
- D) "De ki: Ey insanlar! Rabbinizden size hakikat geldi. Kim doğru yola girerse, ancak kendisi için doğru yola girmiş olur." (Yunus, 10:108)
- E) "Biz sizi boş yere yarattığımızı ve gerçekten bize dönmeyeceğinizi mi sandınız?" (Müminun, 23:115)

İslam, bireyin yalnızca Allah ile olan ilişkisine değil, diğer insanlarla olan bağlarına da büyük önem verir. Özellikle toplumsal dayanışmayı güçlendiren bazı ibadetler, bireyin elindeki imkânları başkalarıyla paylaşmasını ve toplumsal yardımlaşmayı teşvik eder. Bu anlayış, hem Allah'a yaklaşmayı hem de toplumsal faydayı bir arada hedefler. Örneğin, mal ile yapılan bazı ibadetler, bireyin yalnızca manevi sorumluluğunu değil, aynı zamanda toplumsal yükümlülüklerini de yerine getirdiğini ifade eder.

2- Bu parçada vurgulanan anlayışa göre aşağıdaki ibadetlerden hangisi bireysel boyutunun yanı sıra toplumsal fayda sağlamayı da güçlü bir şekilde amaçlar?

- A) Namaz
B) Zekât
C) Dua
D) Oruç
E) Hac

İslam medeniyetinin bilim, kültür ve eğitim alanındaki gelişiminde önemli rol oynayan şehir, Abbasi döneminde dünyanın en önemli ilim ve kültür merkezlerinden biri haline gelmiştir. Bu şehirde kurulan Beytü'l-Hikme, matematik, tıp, astronomi ve felsefe gibi birçok alanda çalışmalar yapan bilim insanlarını bir araya getirmiştir. Ayrıca, burada yapılan tercüme faaliyetleri, İslam medeniyetinin Batı'ya olan etkisini artırmıştır. Tarihi boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış olan bu şehir, İslam tarihindeki entelektüel mirasın önemli bir merkezi olarak kabul edilir.

3- Bu parçada bahsedilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdat
- B) Şam
- C) Mekke
- D) Basra
- E) Endülüs

Kur'an-ı Kerim'e göre, Allah insana akıl ve irade gibi üstün yetiler vermiştir. Bu yetiler, insanın çevresindeki olayları anlamasına, doğru ile yanlış ayırt etmesine ve bu doğrultuda bilinçli tercihler yapmasına imkân tanır. İnsan, özgür iradesiyle yaptığı seçimlerden sorumlu tutulur. Bu sorumluluk, iyi ve kötü arasında bilinçli bir ayırım yapabilme yetisine sahip olmasından kaynaklanır. Ancak insanın bu yetileri, yalnızca dünyadaki sorumluluklarını değil, ahiretteki hesap verme sürecini de doğrudan etkiler. Aklın rehberliği, insanı hem bireysel hem toplumsal olarak doğruya ulaştırmak için önemli bir araçtır.

4- Bu parçada akıl ve irade ile ilgili aşağıdakilerden hangisi ulaşılamaz?

- A) Akıl, insanın doğruyu yanlıştan ayırmasını sağlayan bir rehberdir.
- B) İnsan, özgür iradesi sayesinde yaptığı tercihlerden sorumlu tutulur.
- C) Akıl, insanın sadece dünyevi değil, ahirete dair sorumluluklarını da anlamasına katkı sağlar.
- D) İnsan, akli ve iradesi sayesinde her zaman en doğru kararları verir.
- E) Aklın rehberliği, bireyin toplumsal sorumluluklarını yerine getirmesinde etkili olabilir.

Hz. Ali, İslam tarihinin en önemli ve saygın şahsiyetlerinden biri olup, Hz. Muhammed'in hem kuzeni hem de damadı olarak O'na yakın bir bağ ile bağlıydı. Daha çocuk yaşta İslam'ı kabul eden Hz. Ali, hayatı boyunca Peygamberimizin öğretilerine sadık kalmış ve onun en büyük destekçilerinden biri olmuştur. Bedir, Uhud ve Huneyn gibi önemli savaşlarda gösterdiği olağanüstü cesaret ve kahramanlık, onun unvanlarından biri olan "Allah'ın Aslanı" lakabını hak etmesini sağlamıştır. Adalet ve doğruluk konusundaki kararlılığıyla, halkın haklarını koruma ve onlara eşit muamele etme hususunda örnek bir yönetici olmuştur. Aynı zamanda, derin dini bilgisi, hikmeti ve İslam düşüncesine olan katkıları, onun yalnızca bir savaşçı değil, aynı zamanda bir alim olarak da tanınmasını sağlamıştır. Hz. Ali'nin yaşamı, sadece savaş alanındaki başarılarından ibaret olmayıp, insanlara karşı duyduğu sevgi, hoşgörü ve barışa olan bağlılığıyla da yüzyıllar boyunca ilham kaynağı olmuştur.

5- Bu metinde Hz. Ali'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisine doğrudan değinilmemiştir?

- A) Cesaret ve kahramanlık
- B) Adaletli yönetim ve halkı savunma
- C) Derin dini bilgi ve hikmet
- D) İnsanlara karşı sevgisi ve hoşgörüsü
- E) Savaşlarda sergilediği stratejik zekâ

MSÜ DİN PROVASI -4

Hz. Muhammed (sav), bir gün mescitte ashâbıyla otururken bir cenaze alayının geçtiğini gördü. Ayağa kalktı. Ashâbı, “Ey Allah’ın Resûlü! Bu kişi bir Yahudi idi,” dediklerinde, Hz. Muhammed şu karşılığı verdi: “**O da bir insan değil mi?**” (Buhârî, Cenâiz, 50; Müslim, Cenâiz, 78).

1- Bu olaydan hareketle, Hz. Muhammed’in hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) İnsan haklarına ve saygıya verdiği önem
- B) Sadece Müslümanları ilgilendiren konularla ilgilenmesi
- C) Kendi inancına mensup olmayanlara karşı mesafeli olması
- D) Yardımseverliği ve cömertliği teşvik etmesi
- E) Farklı inançlara karşı kayıtsız kalması

Din, insanın varoluşunu anlamlandırma ve yaşamını belirli bir düzene oturtma çabasının bir ürünüdür. İnsanlık tarihi boyunca din, hem bireysel hem de toplumsal yaşamı şekillendirmiştir. Dinin teorik boyutunda inançlar, kutsal metinler ve metafizik açıklamalar yer alırken; pratik boyutunda ibadetler, ahlaki kurallar ve toplumsal organizasyonlar görülmektedir. Bununla birlikte din, insana anlam, umut ve yaşam hedefi sunarak onun yalnızlık, belirsizlik ve ölüm korkusuyla baş etmesine yardımcı olur. Din; bilinçli bir tercih, manevi bir bağlılık ve bireyden topluma uzanan bir rehberlik sistemi olarak öne çıkar. Aynı zamanda din, insanlara geleceğe dair vaatlerde bulunarak yaşamlarına umut sağlar. Ancak bu vaatler ve öğretiler, her zaman somut bir temele dayanmaz, çünkü din daha çok inanç ve güven üzerine kuruludur.

2- Bu parçadan hareketle dinle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hem bireysel hem de toplumsal boyutunun olduğu
- B) İnsanın metafizik korkularına çözüm sunduğu
- C) Sadece somut gerçekliklere dayalı olduğu
- D) Teorik ve pratik yönlerinin bulunduğu
- E) İnsan yaşamına rehberlik ettiği

Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde, zekâtın İslam'ın temel ibadetlerinden biri olduğunu öğrenen Zeynep, eve geldiğinde babasına bu ibadetin detaylarını sorar. Babası, zekâtın yalnızca fakirlere yardım etmek olmadığını, aynı zamanda toplumsal bir denge kurmayı amaçladığını ve insanların mal sevgisini kontrol etmesine yardımcı olduğunu anlatır. Zekâtın verilmesinde malın üzerinden bir yıl geçmesi gerektiğini, kişinin zekât verebilmesi için belli bir mal varlığına (nisap miktarı) sahip olması gerektiğini ve bu ibadetin Allah'a yakınlaşmak için yapılan bir kulluk görevi olduğunu vurgular. Ayrıca, zekâtın fakirlere, borçlulara, yolculara ve zekât görevlilerine verilebileceğini, ancak kişinin doğrudan kendi ailesine zekât veremeyeceğini ifade eder. Babası son olarak, zekâtın hem bireysel hem de toplumsal boyutta bir dengeyi gözetten bir ibadet olduğunu ve sadece maddi yardım değil, manevi bir sorumluluğu da içerdiğini belirtir.

3- Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi zekât ibadetinin bir özelliği değildir?

- A) Zekâtın bireysel ahlakı geliştirme amacını taşıdığı
- B) Zekâtın toplumsal dayanışmayı artırdığı
- C) Zekâtın yalnızca ekonomik durumu kötü olan belirli bir gruba verilebileceği
- D) Zekâtın belirli şartlara bağlı bir ibadet olduğu
- E) Zekâtın bireysel sorumluluğun yanında sosyal adaleti gözettiği

Öğretmen, öğrencilerden İslam'da ahlaki davranışların nasıl değerlendirileceği ve bu davranışların hangi bilgi edinme yollarına dayandığını açıklamalarını istemiştir. Öğrenciler, kendi görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

- **Ahmet:** “Allah Kur'an'da doğru ve yanlış belirleyerek insanlara rehberlik etmiştir. Kur'an, davranışlarımızı değerlendirmede en güvenilir kaynaktır.”
- **Zeynep:** “Bir davranışın ahlaki olup olmadığını düşündüğümde, doğruyu akıl yoluyla bulabileceğime inanıyorum. Örneğin, kimseye zarar vermemek aklen de doğrudur.”
- **Aren:** “Ben bir davranışın ahlaki olup olmadığını gözlemlerimle anlayabiliyorum. Örneğin, insanların birbirine yardım ettiğini görmek, yardımlaşmanın ne kadar önemli olduğunu anlamamı sağlıyor.”

4- Bu bilgilere göre, öğrencilerin örnekleri İslam'a göre bilgi edinme yollarından hangilerini temsil etmektedir?

- A) Ahmet: Salim akıl / Zeynep: Sadık haber / Aren: Salim duyular
- B) Ahmet: Sadık haber / Zeynep: Salim akıl / Aren: Salim duyular
- C) Ahmet: Salim akıl / Zeynep: Salim duyular / Aren: Sadık haber
- D) Ahmet: Salim duyular / Zeynep: Salim akıl / Aren: Sadık haber
- E) Ahmet: Sadık haber / Zeynep: Salim duyular / Aren: Salim akıl

Din, insanlık tarihinin her döneminde insan topluluklarının yaşamında önemli bir rol oynamıştır. Arkeolojik ve antropolojik bulgular, dini inançların insan toplumlarının şekillenmesinde ve ahlaki değerlerin oluşumunda belirleyici bir unsur olduğunu göstermektedir. Kur'an-ı Kerim, Allah'ın her topluma peygamberler gönderdiğini, bu peygamberlerin insanlara doğru yolu göstermeyi ve onları sapkınlıktan kurtarmayı amaçladığını bildirmektedir. Bu bağlamda, Kur'an'da Allah'a kulluk ve adaleti tesis etme çağrısı evrensel bir ilke olarak yer alır. İnsanların bu ilahi mesajlara uyma yükümlülüğü, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde bir sorumluluk olarak ifade edilmektedir.

5- Bu paragrafta ele alınan görüş aşağıdaki ayetlerden hangisinde açıkça vurgulanmaktadır?

- A) “Biz her ümmete bir peygamber gönderdik; Allah'a kulluk edin ve tağuttan sakının diye.”
(*Nahl, 16:36*)
- B) “Kim doğru yola yönelirse, yalnızca kendisi için yönelmiş olur. Kim de saparsa, yalnızca kendi aleyhine sapar.” (*İsra, 17:15*)
- C) “Biz seni ancak âlemler için bir rahmet olarak gönderdik.” (*Enbiya, 21:107*)
- D) “Allah, içinizden iman edip iyi işler yapanlara vaat etmiştir: Onları yeryüzünde egemen kılacak, kendilerinden önceki toplumları nasıl egemen kıldıysa öylece güçlendirecektir.”
(*Nur, 24:55*)
- E) “Biz insana doğru yolu gösterdik. Artık ister şükredici olur, ister nankör.” (*İnsan, 76:3*)

MSÜ DİN PROVASI -5

Kutsal kitaplar, insanlığın hem bireysel hem de toplumsal hayatını şekillendiren ilahi rehberlerdir. Bu kitaplar, insanlara Allah'ın emirlerini ve yasaklarını bildirerek onları doğru yola yönlendirmek, ahlaki değerleri pekiştirmek ve toplumsal düzenin korunmasını sağlamak amacı taşır. Ayrıca kutsal kitaplar, insan aklının sınırlarını aşan metafizik gerçeklikler hakkında bilgi vererek insanların bu konularda aydınlanmasına yardımcı olur. Bunun yanı sıra, geçmiş kavimlerin hatalarını ve başlarına gelen felaketleri örnek göstererek insanları uyarmak, gelecekte aynı hatalara düşülmesini engellemek için önemli bir görev üstlenmiştir. Bu nedenle kutsal kitaplar, yalnızca bir inanç kitabı değil, aynı zamanda ahlaki ve toplumsal rehberdir.

Kutsal kitapların bu işlevleri düşünüldüğünde;

- I. Ahlaki değerlerin toplumda yaygınlaştırılması,
- II. İnsan aklının sınırlarını aşan konularda bilgi verilmesi,
- III. Geçmişteki toplumların yaşadığı olaylardan ders çıkarılmasının öğütlenmesi

1- hususlarından hangilerinin kutsal kitapların gönderiliş gerekçeleri arasında olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

İslam inancında melekler, Allah'ın emirlerini yerine getiren varlıklar olarak insan hayatında önemli roller üstlenirler. Her insanın hayatında, hem dünyada hem de ahirette kendisiyle ilgili görevler üstlenmiş melekler bulunur. Örneğin, insanın yaptığı her ameli kaydeden, Allah'a rapor eden melekler vardır. Aynı şekilde, ölüm anında ruhu almakla görevli bir melek de bulunur. Kabirde, insanın inancını ve yaptıklarını sorgulayan melekler vardır. Bunun yanı sıra, kıyamet günü sura üfleyerek insanların yeniden dirilmesini sağlayan bir melek de görev alır.

2- Bu parçaya göre aşağıdaki meleklerden hangisinin görevinden bahsedilmemiştir?

- A) Münker ve Nekir
- B) İsrail
- C) Azrail
- D) Mikail
- E) Kiramen Kâtibin

Ey insanlar! Allah, size her hak sahibinin hakkını vermiş ve haklar konusunda adaletli olmanızı emretmiştir. Kimse haksız yere başkasının malını alamaz; bir kimsenin malı ancak onun rızasıyla helal olur. Kul hakkı, Allah'ın huzurunda mutlaka sorgulanacaktır. Miras paylaşımında adaleti gözetin ve her hak sahibine düşeni verin. Emanetlere sadık olun, çünkü emanetleri yerine getirmek imanınızın bir göstergesidir. Haramdan sakının, helale yönelin ve sorumluluklarınızı yerine getirin. (*“Allah, size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emreder.” Nisa, 4:58*)

3- Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Adil olmak
- B) Güvenirler olmak
- C) Helal-haram sınırı
- D) Takva
- E) İlim

Orta Asya'nın Semerkand bölgesinde dünyaya gelen bu büyük İslam düşünürü, akıl ile vahyin uyumuna önem vermiş ve dini meselelerde aklın bir rehber olarak kullanılmasını savunmuştur. İslam inancını mantık ve hoşgörü temelinde yorumlamış, insanların dini sorumluluklarının ancak güç yetirebildikleri kadar olduğunu vurgulamıştır. *Te'vilatü'l-Kur'an* adlı eserinde, Kur'an'ı akılcı bir yaklaşımla tefsir etmiş ve dinin günlük yaşamla bağını açıklamıştır. Kurduğu itikadi ekol, özellikle Türkler arasında İslam'ın benimsenmesinde ve yayılmasında önemli bir rol oynamıştır.

4- Parçada bahsedilen düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmam Gazali
- B) Maturidi
- C) İmam Şafi
- D) Ahmet Yesevi
- E) Eş'ari

Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmen şu olayı anlatır: “Hz. Muhammed, Medine’ye hicret ettikten sonra, Medine’de barış içinde bir arada yaşamayı sağlamak amacıyla Yahudi, Hristiyan ve diğer inanç gruplarıyla ortak bir toplumsal düzen kurmak için önemli adımlar atmıştır. Bu çerçevede, ‘Medine Vesikası’ adıyla bilinen bir anlaşma hazırlanmıştır. Bu vesika, her topluluğun kendi dinini özgürce yaşayabilme hakkını tanımış ve barış, adalet, ortak savunma gibi ilkeleri esas almıştır. Ayrıca, farklı inanç grupları arasında dayanışma ve eşitlik anlayışını vurgulamıştır. Hz. Muhammed, bu uygulamalarıyla etnik ve dini kimlik farkı gözetmeden herkesin haklarının korunacağı bir toplum modeli oluşturmayı hedeflemiştir.”

5- Bu parçada, İslam’ın hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Barış ve dayanışma anlayışını yalnızca Müslümanlar arasında teşvik etmesi
- B) Ekonomik düzenin sağlanmasında adaleti öne çıkarması
- C) Toplumsal yaşamda bireysel hak ve özgürlükleri sınırsızca savunması
- D) Farklı inanç ve kimliklere karşı hoşgörü ve eşitlik anlayışını benimsemesi
- E) Manevi hayatı dünyevi ihtiyaçlardan üstün görmesi

MSÜ DİN PROVASI -6

Mekke'nin ileri gelenleri, Kâbe'nin yeniden inşası sırasında Hacerü'l-Esved'i yerine koyma konusunda büyük bir anlaşmazlığa düştüler. Her kabile, bu onurlu görevi kendisinin yerine getirmesi gerektiğini iddia ediyordu. Tartışmalar büyüdü, neredeyse bir çatışmaya dönüşmek üzereydi. Bunun üzerine, "İlk gelen kişiyi hakem seçelim" diye karar aldılar. Tam o sırada Hz. Muhammed (sav) geldi ve herkes onun hakem olmasını kabul etti. Hz. Muhammed, tarafları memnun edecek bir çözüm üretmek için dâhiyane bir yöntem geliştirdi. Büyük bir örtü getirilmesini istedi ve Hacerü'l-Esved'i örtünün ortasına koydu. Daha sonra her kabile liderinin örtünün bir köşesinden tutarak birlikte taşınmasını sağladı. Kâbe'ye yaklaştıklarında Hz. Muhammed taşı aldı ve yerine yerleştirdi. Bu sayede hiçbir kabile dışlanmamış, herkes sürece katılmış ve kan dökülmeden büyük bir kriz çözülmüş oldu.

1- Bu parçada Hz. Muhammed'in hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Sıdk
- B) İsmet
- C) Fetanet
- D) Emanet
- E) Tebliğ

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde Sevil Öğretmen, öğrencilerine akşam namazının farzını kılmayı şu şekilde açıklar: "Öncelikle namazın hazırlık şartlarının tamamlanması gerekir. Ardından kibleye dönülerek niyet edilir ve eller kulak hizasına kaldırılarak 'Allahu Ekber' denir ve ayakta Kur'an'dan bir miktar sure veya ayet okunur. Daha sonra eğilinir ve sırtla baş paralel hale getirilir. Daha sonra doğrularak 'Rabbena leke'l-hamd' denir ve ardından secdeye gidilir. İkinci secdeden sonra tekrar ayakta durulur ve bir rekât tamamlanır. Üçüncü rekât sonunda diz üzerine oturulur, son oturuşta Ettehiyyatü, Allahümme Salli ve Allahümme Barik duaları okunur, selam verilir ve namaz tamamlanır."

2- Buna göre, Sevil Öğretmen'in açıklamasında namazın kılınış şartlarından hangisine sırasıyla değinilmiştir?

- A) Niyet- İftitah tekbiri- Rükû -Kıraat-Secde
- B) Niyet- Rükû - Kıraat- İftitah tekbiri -Secde
- C) İftitah tekbiri-Niyet-Kıraat-Rükû-Secde
- D) Niyet- İftitah tekbiri- Kıraat-Rükû-Secde
- E) İftitah tekbiri -Niyet- Rükû -Kıraat- -Secde

Hız. Muhammed'in son dönemlerinde yaptığı veda konuşmalarından biri olan Veda Hutbesi, hem bireysel hem de toplumsal sorumluluklara dikkat çeken mesajlar içerir. Hız. Muhammed, bu konuşmada şu ifadelere yer vermiştir: "Ey insanlar! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ve O'na kulluk edin. Bütün insanlar eşittir; hiçbir milletin diğerine, hiçbir bireyin başkasına üstünlüğü yoktur. Allah katında üstünlük ancak takva ile olur. Cahiliye döneminden kalma kin, düşmanlık ve kan davaları artık kaldırılmıştır. İnsanların malları, canları ve namusları kutsaldır, haksızlık yapmayın ve birbirinizin haklarına riayet edin. Şeytanın izinden gitmeyin; o artık sizin üzerinizde hâkimiyet kuramayacaktır, ancak küçük kötülükler konusunda sizi yanıltabilir. Din kardeşlerinizi gözetin, iyilikte yarışın. Kadınların haklarına dikkat edin, zira onlar size Allah'ın emanetidir."

3- Bu parçadan hareketle, Veda Hutbesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumsal barışın sağlanmasına yönelik mesajlar içerir.
- B) İnsan haklarının korunması gerektiğini vurgular.
- C) Dinî ritüellerin detaylı bir şekilde açıklaması yapılmıştır.
- D) Eşitlik ve adalet temaları ön plandadır.
- E) Ailevi ve toplumsal sorumluluklar hatırlatılmıştır.

Endülüs'te doğan ve 12. yüzyılda yaşamış olan İbn Rüşd, felsefe ve bilim alanındaki çalışmalarıyla İslam düşünce tarihine önemli katkılarda bulunmuştur. Aristoteles'in eserlerini yorumlayarak Batı dünyasında "Yorumcu" unvanıyla anılmış, bilim ve felsefenin İslam dünyasında yeniden canlanmasına öncülük etmiştir. İbn Rüşd, akıl ile dinin birbirini tamamladığını savunmuş ve dini hükümlerin akıl yoluyla da anlaşılabilirliğini göstermeye çalışmıştır. Onun eserleri, İslam dünyasının yanı sıra Avrupa'da da skolastik düşüncenin sorgulanmasına ve rasyonel düşüncenin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bugün bile düşünceleri bilimsel ve felsefi tartışmalarda etkili olmaya devam etmektedir.

4- Aşağıdakilerden hangisi İbn Rüşd'ün etkilerine örnek verilemez?

- A) Batı dünyasında Aristoteles'in yeniden tanınmasına katkı sağlaması
- B) Felsefe ile dini uzlaştırmaya yönelik çalışmaları
- C) Avrupa'da Rönesans düşüncesine zemin hazırlaması
- D) Tasavvufî akımların gelişmesine öncülük etmesi
- E) Akıl ve dinin birbiriyle uyumlu olduğunu savunması

Kur'an-ı Kerim'in bilimsel düşünceyi teşvik eden ayetlerinden ilham alan Müslüman bilim insanları, matematik, astronomi ve geometri gibi alanlarda çığır açıcı çalışmalar yapmışlardır. Özellikle cebir, trigonometri ve ondalık sayı sistemi gibi konularda büyük yenilikler sunmuşlardır. Bu bilim insanlarının geliştirdiği yöntem ve teoriler, hem İslam dünyasında hem de Avrupa'da bilimsel ilerlemeye önemli katkılarda bulunmuş, Rönesans'ın temellerini atmada etkili olmuştur. Örneğin, Harezmi, cebir ilminin kurucusu olarak bilinirken, Ömer Hayyam, cebirsel denklemlerin çözümlerine dair teoriler geliştirmiştir. El-Biruni ise matematiksel astronomi ve coğrafya alanında öncül çalışmalar yapmıştır.

5- Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi, matematik ve geometri alanında doğrudan katkı sağlayan isimlerden biri değildir?

- A) Harezmi
- B) Ömer Hayyam
- C) El-Biruni
- D) İbn Sina
- E) İmam Gazali

MSÜ DİN PROVASI -7

İslam'da bireylerin davranışları, dinî hükümler açısından belirli kategorilere ayrılmıştır. Kesinlikle yapılması gerekenlere farz, yapılması tavsiye edilenlere müstehab, hoş karşılanmayan ama kesin yasak olmayanlara mekruh denir. Kesin yasak olanlar ise haram olarak adlandırılır.

1- Bu bilgilere göre, aşağıdaki davranışlardan hangisi mekruh kapsamına girer?

- A) Oruç tutmak
- B) Namazda gülmek
- C) Yalan söylemek
- D) Yere tükürmek
- E) Kuşluk namazı kılmak

İbadetler, insanın manevi dünyasını zenginleştiren ve Allah ile olan bağınyı güçlendiren önemli eylemlerdir. Namaz, yalnızca bedensel hareketlerden oluşmaz; derin bir ruhani boyut taşır. Namaz esnasında kişi, Allah'ın huzurunda olduğunun bilinciyle O'na tam bir teslimiyetle yönelmeli ve zihnini dünyevi düşüncelerden arındırmalıdır. Bu bilinçli yöneliş, Allah'a yakınlık hissini artırır ve kişinin iç huzurunu derinleştirir. Aynı zamanda namaz, bireye disiplin, sabır ve sorumluluk bilinci kazandırır.

2- Bu parçada tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Takva
- B) İhlas
- C) Feraset
- D) İhsan
- E) Sabır

Hiz. Ebu Bekir'in halifeliği döneminde, Yemame Savaşı'nda birçok hafızın Şehit olması, Kur'an ayetlerinin korunması konusunda sahabeler arasında endiŐe uyandırdı. Bunun zerine Hiz. Ömer, Kur'an'ın yazılı bir mushaf haline getirilmesi gerektiğini Hiz. Ebu Bekir'e önerdi. İlk baŐta tereddüt eden Hiz. Ebu Bekir, sahabelerin bu konuda hemfikir olması üzerine, güvenilirliği ve hafızlığıyla tanınan bir sahabeyi bu göreve çağırdı. Görevlendirilen sahabe, sahabe topluluğu arasında dolaŐarak Kur'an ayetlerini dikkatle topladı ve bir mushaf haline getirdi. Bu süreçte Kur'an'ın doğru bir Şekilde korunması ve gelecek nesillere aktarılması sağlandı. Daha sonra bu mushaf, İslam dünyasının en önemli kaynağı haline geldi.

3- Bu süreçte Kur'an'ın mushaf haline getirilmesi iÇinde görevlendirilen sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdullah b. Mesud
- B) Zeyd b. Sabit
- C) Ebu Musa el-EŐari
- D) Hiz. Ali
- E) Muaz b. Cebel

- Hiz. Muhammed vefatından önce Hiz. Ali'yi halifelikle görevlendirmiŐtir. Halifelik Hiz. Ali ve onun soyundan gelenlerin hakkıdır ve buna inanmak temel inanç esaslarındandır.
- Hiz. Ali ve onun soyundan gelen imamlar her türlü hatadan, gnahtan korunmuŐtur.
- Hiz. Ali ve onun soyundan gelen toplam on iki imam vardır. Ve bu imamlar da tıpkı Hiz. Ali gibi İslam'ın anlamını, Kur'an'daki görünen ve gizli manaları anlayabilecek yeteneğe, bilgiye sahiptir.

4- Bu görüŐler aşağıdaki mezheplerden hangisine aittir?

- A) Maturidilik
- B) Őia
- C) EŐ'arilik
- D) Hanefilik
- E) Őafilik

Hz. Muhammed şöyle buyurmuştur: "Kardeşine bir tebessüm bile sadakadır. Yoldan rahatsızlık verecek bir şeyi kaldırmak sadakadır. Bir kimseye ihtiyacını gidermesi için rehberlik etmek sadakadır. Susuz kalmış bir hayvana su vermek sadakadır. Zor durumda olan birine maddi yardımda bulunmak sadakadır. Komşularına güzel davranmak, insanlara iyi söz söylemek, gönül alıcı bir şekilde konuşmak da sadakadır. İyilik yapmak için büyük şeylere sahip olmayı beklemeyin. Küçük bir iyilik bile insanın gönlünü kazanmaya yeterlidir."

5- Bu hadisten hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Müslüman, küçük veya büyük her türlü iyiliğe önem vermelidir.
- B) İyilik yapmak için maddi güce sahip olmak şart değildir.
- C) İyilik yapmak, hem insanlara hem de hayvanlara karşı bir sorumluluktur.
- D) İyilik yapmanın en faziletli şekli, insanlara somut fayda sağlayan yardımlardır.
- E) Güzel söz söylemek, iyilik yapmanın bir biçimi olarak kabul edilmiştir.